

Judenrigsministeren (Skeel): Jeg blev meget forundret ved at høre, at vi vare komne ind paa Rvøspolitiken igjen, og jeg blev det saa meget mere, da jeg hørte, at det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgfreds (Monrad) fandt Anledning til at bringe i Erindring en Udtalelse af mig, der er bleven gjengivet og udlagt anderledes, end den var sagt og ment, men som det i et hvert Fald forekommer mig, at det ærede Medlem ikke havde nogen særlig Anledning til at bringe i Erindring.

Leth: Det ærede Medlem fra Fredensborg (S. Hage) endte sit Foredrag med en Slags Undskyldning for, at han maatte have udtalt sig noget for skarpt. Det skulde være mig kjær, om jeg deraf turde slutte, at det ærede Medlem selv erkjendte, at flere af hans Ytringer virkelig ikke kunde staa deres Brøve. Det ærede Medlem talte om Reventlow og Bernstorff og fremhævede, at disse Mænd gik i deres Landbosforanstaltninger frem med Maadehold og Besindighed og uden at tilfidesætte Andres Ret eller idetmindste med særdeles Hensyntagen til samme, og det ærede Medlem fremhævede saa i Modsetning hertil — anderledes kunde man ikke forstaa ham — den Fremgangsmaade, som fulgtes ved de Lovforslag, som han omtalte, og deriblandt jo ogsaa det foreliggende. Hans Ord vare disse, at, naar man vilde gaa til saadanne Foranstaltninger som at afløse den Slags Afgifter, som der er Tale om i det foreliggende Lovforslag, Afgifter, som han erkjendte, det ikke var ønskeligt blev staaende i al Evighed, skulde man gaa loyalt frem. Det var dette Udtryk, det ærede Medlem brugte, og hvori der jo maatte synes at ligge, at han ikke fandt, at der ved dette Lovforslag var brugt en loyal Fremgangsmaade, men en illoyal. Jeg lyttede efter for at høre, hvorledes det ærede Medlem nærmere vilde begynde denne Ytring, og jeg hørte da, at Illoyaliteten fandt han deri, at man kunde betale Afløsningen med 4 pCt. kongelige Obligationer til Pari. Det var dette, som det ærede Medlem særlig antede over. Han gjorde opmærksom paa, at kongelige Obligationer havde, vanskelig ved at holde sig i lige Kurs med Kreditforeningsobligationer, og at dette var et Bevis for, at Befolkningen dog ansaa Jordeiendomme som det sikreste Pant eller som den bedste Sikkerhed, og det ærede Medlem fremhævede til Bevis paa Illoyalitet ved Forslaget om, at man kunde betale med kongelige Obligationer til pari, at Staten gik Konkurs i Begyndelsen af dette Aarhundrede, saa at man kunde se, hvad saadanne Obligationer vare udsatte for. Jeg

tror, at ved Omtalen af dette Sidste glemte det ærede Medlem, at Landeiendommene eller deres Besiddere ogsaa dengang gik Konkurs. Det vil sikkert være det ærede Medlem bekendt, at i Slutningen af forrige Aarhundrede stode Landeiendommene i en særdeles høi Pris, men at der derpaa indtraadte en Falden i Eiendomspriserne saa betydelig, som vi aldrig senere have kjendt den, saa betydelig, at de, som sade med Eiendomme, undertiden paa Grund af Gjæld maatte sælge dem for under det Halve af, hvad de havde givet for dem. Jeg anfører dette, da det efter min Mening er et Bevis paa, hvor lidet holdbar det ærede Medlems Sammenligning var mellem kongelige Obligationer og Sikkerhed i Landeiendomme, og hvor urigtigt det var, at Pant i Landeiendomme under saa vanskelige Omstændigheder, som vi havde i Begyndelsen af dette Aarhundrede, skulde kunne give en saadan fortrinnsvis Sikkerhed, som det ærede Medlem syntes at forudsætte. Det har paatrængt sig mig ved denne Forhandling, og jeg tror ogsaa, at det blev yttret tidligere af et æret Medlem, eller idetmindste blev der givet en Antydning deraf, at vi undertiden her hos os give os til at sætte under Debat Hensigtsmæssigheden og Betimeligheden af saadanne Foranstaltninger, som Størstedelen af den øvrige civiliserede Verden forlængst i større eller mindre Grad har adopteret. Er der Tale om Retsreformen, om mundtlig Retspleie, sætter man under Debat, hvorvidt mundtlig Retspleie er bedre end skriftlig. Er der Tale om i Straffesager at indrømme den Anklagede Ret til at forsvare sig, saa godt han veed og kan, saa sætter man under Debat: Ja, det gaar dog vist ikke an, at han saaledes faar Lov til at forsvare sig, det vil vist være betænkeligt at indrømme ham det. Her er Spørgsmaal om Afløsning af visse Byrder paa Jordeiendomme, man sætter da under Debat: Ja, det er dog vist betænkeligt, at gaa ind paa en saadan Afløsning. Det ærede Medlem fra Fredensborg (S. Hage), som jeg særlig har talt til, talte ogsaa om, at man ikke kan gaa til en mekanisk Afløsning af disse Forhold, at de økonomiske Forhold andetsteds maatte ikke passe paa vore, og desl. — jeg opfattede Tanken i det ærede Medlems paagjældende Ytring omtrent saaledes. Der som der er noget Sted, som vi kunde sammenligne os med, tror jeg, det er vore tidligere, desto værre nu tabte Hertugdømmer. Jeg veed ikke, om det er det ærede Medlem for Fredensborg bekendt, at ved en Lov af 3die Januar 1873, som udelukkende gjælder for de 3 tidligere danske Hertugdømmer, har allerede, altsaa for omtrent 10 Aar siden,